

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๖

ขัดกับธรรมแล้วเป็นกิเลส

เมื่อวานนี้เราก็ไปผาแดง เอาอาหารไปส่งให้บ้าง ไม่มาก รถปิกอัพกับรถของเรา สองคันเท่านั้น ไปคุยกันอยู่ศาลา ลิงเดินผ่านหน้าศาลา ดุ่ม ๆ ทำไมเห็นตัวเดียวล่ะเรา ถาม หัวหน้าเขามีตัวเดียว ตัวใหญ่ ดูว่าเขาจะขึ้นมาจากทางครวัก็ไ้ทำ ขึ้นเขา มีมาก ไหมล่ะ โอ้ย มีเยอะ แต่ตัวนี้เขาไปมาอยู่เสมอ นอกนั้นไม่ค่อยออกมา มาเป็นครั้งคราว แต่ตัวนี้เป็นประจำ อยากมาเมื่อไรมาทั้งนั้น ดูจะเป็นหัวหน้าฝูงล่ะ ตัวใหญ่ เรานั่งคุย กับพระ เขาผ่านมาหน้าศาลา เขามาแบบเฉยนะ เขาเคยแล้วเคยกับพระ เขาขึ้นมาจาก ทางด้านครวั ค่อยเดินดุ่ม ๆ ทำระวังไม่มี เฉยเลย ถามว่าได้เอาอาหารให้เขาไหมล่ะ ว่า ให้อยู่เป็นประจำ มีที่ ๆ อะไรให้อาหารเขาเหมือนกัน เขาก็มีเยอะอยู่ พวกกล้วยพวก ข้าวเอาขึ้นไปให้เขาเป็นประจำ

แต่กุสัังโฆ ดูว่าไม่มีลิง เอ้ ทำไมไม่มี ดงก็มี โคนก็มี ลิงเขาอยู่ประจำเขาก็อยู่ดง หน้าศาลาลงไปนี่เป็นดงทั้งนั้น เราไปเที่ยวดูหมดแล้วไม่มีลิง เอ้ ยังไงกัน เราก็แน่ใจอยู่ แล้วว่าบ้านลิงนะแถวนั้น วัดกุสัังโฆกับผาแดง ความสะดวกสบาย สงัดในการภาวนา เรียกว่าพอ ๆ กันเลย เสมอกัน ที่เป็นป่าเป็นเขาก็มีสองแห่งนี้ วัดดอยธรรมเจดีย์ก็ กว้าง พระมีมาก ก็ดีเช่นเดียวกัน นี่หมายถึงสำนักภูเขา ภูวี่ เหล่านี้พอกัน เหมือนกัน หมด ภูวี่มีวัดอยู่ เราก้เรียกว่าวัดทะเล พระไปอยู่ที่ไหนก็เรียกว่าวัด ความจริงท่านก็ ไม่มีอะไร ไปทำกระต๊อบกระแต้บอยู่ตามในป่า อย่างนั้นมีเยอะอยู่นะ หากไม่มีแห่งละ หลายองค์ แห่งละสององค์บ้าง สามองค์บ้าง อยู่แถวนั้น อยู่บนหลังเขา

วัดถ้ำบูชาเราก้เคยไปดู มากูทอกมันดูไม่ได้ เราได้ดูท่านจวน แต่ท่านก็เป็น ธรรมนะ เวลาโดนดูนี่ท่านเป็นธรรม ท่านยอมรับทุกอย่างที่เราว่า เดียวนี้ภูทอกมันเป็น ทำเลเที่ยวไปแล้วแหละ มันไม่ใช่สถานที่บำเพ็ญภาวนา เป็นที่ท่องเที่ยวอะไร เขาเรียก สวรรค์นั่นนะ ดอยสวรรค์สะแหวน อันนี้เป็นต้นเหตุให้กลายเป็นวัดเสียไปหมดเลย ที่ ไปดูให้ท่านจวน ดูอันนี้เอง บอกให้ประมวลมาเลย คิดผลลบผลได้ผลเสียด้วยกัน ได้ มาตั้งแต่ความคิดเริ่มแรกที่จะสร้างดอยนรก เราไม่เรียกว่าดอยสวรรค์ ท่านให้ชื่อว่า ดอยสวรรค์ เราเรียกว่าดอยนรก ตั้งแต่เริ่มต้นคิดอ่านไตร่ตรองทุกอย่างมานี้ มันเสีย ความคิดความอ่านเพื่ออรรถเพื่อธรรมไปมากน้อยเพียงไร จากนั้นก็ชวนชวายสร้าง

ความกังวลขึ้นตั้งแต่เริ่มแรกแล้วเรื่อย ๆ จนกระทั่งสำเร็จแล้ว ทีนี้เรื่องยุ่ง ยุ่งตลอด เวลา เสียงคนลั่นทุกแห่งทุกหน มีแต่คนขึ้นลงยุ่งไปหมด เราว่า ยอมรับหมดเลย

มันก็เป็นอย่างนั้น คือถ้าขัดกับทางของธรรมแล้วมันก็เป็นกิเลส เป็นนรกอเวจี ไปทั้งนั้นแหละ ทางของธรรมราบรื่นดีงามทุกอย่าง ผิดกันมากนะกิเลสกับธรรม เดินคนละสาย ไม่เดินสายเดียวกัน เพราะเราเนี่ยมันเคยเสียพอเรื่องป่าเรื่องเขา ในระยะ ๙ ปี เต็มนี้มีแต่เข้าป่าเข้าเขาตลอด หลังจากนั้นมาแล้วก็อยู่ในป่าในเขา พอพาโยมแม่มา บวชนี้ก็เลยมีแต่จิตจางไปแล้วเรื่องป่าเรื่องเขา ป่าก็เลยกลายเป็นป่าคนไป เขาถ้ามีเขา เหมือนสัตว์นี้ก็มิแต่เขาคนเต็มไปหมด ทุกอย่างก็สอนเรียบร้อยแล้ว ก็ปฏิบัติตามนั้นซิ หลักเกณฑ์มีอยู่ เข้าใจหรือสอนนี่ ก็สอนตามลำดับลำดับแล้วนี่จะผิดไปไหน ว่างั้นเลย เอ้า คำนมาขี้ที่สอนไปแล้วผิดตรงไหน (ไม่มีที่คำนเจ้าคะ) ก็อย่างนั้นซิ ฟังเสียงที่พูดนี้ มันแฉลบ ๆ มันยังงใจของมัน หลักใหญ่ของเธอก็ถูก แต่วิธีการสอนนั้นซิ การสอนมัน สำคัญนะ

ธรรมะเป็นขั้น ๆ การพิจารณาก็เป็นขั้น ๆ ไปปล่อยไป เป็นขั้นไปปล่อยไปวาง ไปใช้ใหม่ละ จะมาคว่ำอะไรอย่างนั้น มันคว่ำโน้นคว่ำนี้มันอะไรกัน อย่างพ่อแม่ครู อาจารย์สอนเรานั้นเราติดตลอดเวลาเลย แหม แต่ท่านสอนเราท่านไม่เคยพูดธรรมด่า แหละ เพราะท่านรู้นิสัย คือท่านสอนให้ถูกกับนิสัย เวลาคุยกันอยู่ธรรมดานี้เหมือนพ่อ กับลูกแหละ ไม่ทราบวาสนิหรือไม่สนิ เหมือนพ่อกับลูกแหละถ้าธรรมดานี้ พอหมุน เข้าทางธรรมะนี้เปรี้ยงเลยทันที หลบทันทีทัน ไม่ทันก็หงายเลย เป็นอย่างนั้นทุกครั้ง ท่านกับเรานะ ไม่มีที่จะเบาเลยแหละ เปรี้ยงมาเลยเชียว เป็นอย่างนั้น แล้วเข้าบิ๊บเลย นะกับนิสัยอันนี้ เปรี้ยงมามันถึงใจว้างั้นเถอะ ท่านเปรี้ยงมาทางนี้ถึงใจ ๆ

ก็คิดคิดว่าที่ว่าผม ๆ นี้แหละ ตั้งแต่คนหัวล้านมันก็ยังผมตรงที่มันไม่ล้าน คำน ชินะ แหมลงทันทีเลยนะ เอ้ ทำไมท่านพูดถูกเอานักหนา แทนที่จะเป็นผลลบ กลัวท่าน ไปอะไรไปอันเป็นเรื่องกิเลส ไม่เป็นนะ โอ๊ย ทำไมท่านพูดถูกต้องเอานักหนา ซึ่งเลย ๆ ขัดที่ไรก็ทีนั้น พอว่ากระผมชื่อพระมหาบัว ว่างั้น เอ้อ ก็อย่างนั้นละซี ขึ้นเลยนะ นี่ผม ๆ ท่านก็แห่เอาละซี ตั้งแต่เด็กมันก็มีผม แนะเอาอีกแหละ เด็กมันก็มีผมจริง ๆ พระ เณรเจียบ ๆ นี่แตกมาหมดเลย เสียงท่านลั่นขึ้น อยู่ศาลากลางวัด ท่านเดินจงกรมอยู่ ข้างศาลา ท่านกั้นศาลาอยู่

เห็นใหม่ละท่าน ท่านไปหาหรรษาที่ไหน ภายในนี้มันหรรษาพอแล้วพูดง่าย ๆ มองดูโลกธาตุนี้มันเป็นถึงขยะไปหมด เข้าใจหรือ อันนั้นของท่านมันสง่า อันนี้พอ

อาศัยไปเท่านั้นละ เข้าใจไหมล่ะ อยู่ที่ไหนอยู่ได้พออาศัยไป เพราะธรรมชาตินี้มันเหนือทุกอย่างแล้ว เมื่อธาตุชั้นธัญยังเป็นเหมือนธรรมชาติอยู่แล้วก็อาศัยกันไป พออยู่พอกินพอหลับนอนที่ไหนอยู่ไปกินไปอย่างนั้น ท่านไม่ได้มาถืออันนี้เป็นประมาณ เพียงอาศัยของธาตุชั้นธัญที่เป็นสมมุติด้วยกัน เข้าใจไหมล่ะ อาศัยไปอย่างนั้นแหละ ท่านไปอยู่ที่ไหนท่านจึงไม่มีเรื่องหุงหาอาหาร ไม่เคยมีเลยสำหรับพ่อแม่ครูจารย์มัน ท่านอยู่สบาย ๆ

เพราะจิตของท่านพอทุกอย่าง เหนือทุกอย่าง พุดไม่ได้เลย พุดง่าย ๆ ว้างนั้นะ พุดไม่ได้จะเอามาเทียบเคียงไม่ได้ เทียบได้แต่ว่าถึงขยะเท่านั้นพอ หมดโลกธาตุ แดนสมมุติทั้งหมดเป็นถึงขยะหมดเลย พอผ่านเท่านั้นละนะ นั่นมันต่างกันอย่างนั้นนะ ท่านจะไปหาวังอันนั้นสวยอันนี้งามยังงัย มันสวยอะไรก็ถึงขยะ แนะ ชักองไหนมันก็ชี้ จะไปว่ากองนี้สวยกว่ากองนั้นยังงัย เคยเห็นไหมชักองนี้สวยกว่ากองนั้น ชักองนั้นสวยกว่ากองนี้มีไหม นั่นละถึงขยะ มันก็เหมือนถึงขั้นนั้นเองจะสวยอะไร ทำอะไรไปมันก็ออกจากขั้นนี้ว่างัย อธิฐปนหินทรายเหล็กหลาก่อขึ้น เอาสีไหนมาทาก็อันเดียวกันนั้นแหละ หลอกเป็นบ้ำกันอย่างนั้น

ท่านอยู่ที่ไหนท่านอยู่ท่านไม่ได้สนใจ ที่หนองผือที่มีภูมินั้น ท่านดูเอานะ ท่านอาจารย์ฝันต่างหากนะ คือประชาชนเขามาขอร้องกับท่านอาจารย์ฝัน ขอปลุกกุกฎิถวาย ท่านจะไปขอเองก็กลัวท่านจะดูเอา พร้อมกันมาขอบ้านหนองผือ ท่านก็เลยกราบเรียนหลวงปู่มั่นเรา สร้างหาอะไร แนะ อันนี้มันก็ตีพอแล้ว กั้นห้องอยู่ศาลา นี่มันก็ตีพอแล้ว สร้างหาอะไรอีก นั่นฟังซินะ ท่านก็ถวายเหตุผลไปอย่างนั้น ๆ ท่านก็ปล่อย จึงได้มาทำกุกฎิหลังนั้น หลังที่เป็นที่ระลึกราบไหว้อยู่ทุกวันนี้ ไม่ใช่เกิดเพราะท่านนะ เกิดเพราะท่านอาจารย์ฝัน ประชาชนมาขอร้องท่าน ท่านก็เลยกราบเรียนขออนุญาตสร้าง พอท่านดูแล้ว ทางนี้ก็กราบเรียนเหตุผลอะไร ๆ ไป ท่านก็นิ่ง ๆ จึงได้ทำ

ท่านไปอยู่ที่ไหนมีแต่อย่างนั้นละ กั้นห้องบับอยู่เลย ก็เพียงปลงธรรมชาติอันนี้ลงสู่กับธรรมชาติอันนี้ซึ่งเป็นอย่างเดียวกันเท่านั้น ท่านไม่ได้มาหวังอะไรกับสิ่งเหล่านี้ ธรรมชาติอันนั้นมันเหนือทุกอย่างแล้ว แต่ร่างกายนี้มันเป็นสมมุติทั่ว ๆ ไป อาศัยกินอยู่หลับนอนก็อาศัยไปอย่างนั้นแหละ พออาศัยเท่านั้น ท่านไม่ต้องการหุงหาอะไร นี่ละท่านผู้มีธรรมเป็นเครื่องอยู่ ท่านอยู่ไหนท่านสบายหมด คนมีธรรมภายในใจไม่ติดไม่ตื่นมากนัก ถ้าไม่มีธรรมมีแต่กิเลส โหຍ กงจักรสู้ไม่ได้นะ หมุนตัว ๆ เลย

เราอยากให้ชาวพุทธเราภาวนาบ้างนะ พุทธศาสนานี้ผู้นับถือนั้นละพาให้เลวลง ๆ ที่จะพากันพญาศาสนา ให้เจริญรุ่งเรือง มองไปที่ไหนไม่ค่อยเห็นมีและไม่มี เป็นแต่อย่างนั้น มีแต่กิเลสล้อมหน้าล้อมหลังในวัดในวาในพระในเณร ในฆราวาสญาติโยม มีแต่กิเลสล้อมหน้าล้อมหลังด้วยกิริยาความดีดัดตนของกิเลส ของพระนั่นแหละ เวลาแสดงขึ้นมาในวัดมันก็เป็นเรื่องของกิเลสไปหมด ไม่เป็นเรื่องของอรรถของธรรม เวลาที่ศาสนาเป็นอย่างนั้น

เพราะไม่ได้ดูหัวใจตัวมันดีดัดตน ตัวนี้แหละตัวดีดัดตัวดี พาให้โลกดีขึ้น แม้แต่ในวัดในวา พระเณรหัวโล้น ๆ เราก็ดูเหมือนเขา แล้วดีขึ้นยิ่งกว่าเขาไปอีกจนดูไม่ได้เลย ก็เห็นแล้วปัจจุบันนี้ เป็นยังไง เพราะไม่ได้ดูหัวใจเจ้าของ ดูหัวใจนี้มันจะแสดงผลของมันขึ้นนี้ ผลักดันออกเรื่องนั้นเรื่องนี้ อันนี้ตัวผลักดันออกให้คิดให้ปรุงเรื่องนั้นเรื่องนี้ อันนั้นดีอันนี้ดี คือกิเลสนั้นแหละหลอกว่าดีไปหมด ถ้าลงกิเลสผลักดันออกทางไหนดีไปทั้งนั้นแหละ เพราะฉะนั้นคนจึงทำชั่วได้ด้วยเข้าใจว่าดี ที่ถูกใจตนเองแล้วก็ถูกใจของกิเลสนั้นแหละ เป็นอย่างนั้นนะ

ได้ภาวนาบ้างจะดี ใครอยู่ที่ไหนความสุขต้องการด้วยกัน ไม่มีเพศความต้องการด้วยกัน แล้วศาสนาก็ไม่มีเพศ ปฏิบัติได้ด้วยกัน มรรคผลนิพพาน ความดีงามทั้งหลายก็ไม่มีเพศ ปฏิบัติได้ด้วยกัน แน่ ไม่เห็นมีอะไรแปลกกัน ถ้าเราจะดูนะ ถ้าว่าความสุข ความทุกข์ มันก็มีได้ด้วยกัน สิ่งที่แก้ความทุกข์ทั้งหลายคือธรรม มันก็มีได้ด้วยกัน ไม่มีอะไรแปลกกันเมื่อเทียบดูแล้ว เหมือนกันหมดเลย แต่เพียงมาเปลี่ยนเป็นเพศ ๆ แล้วแยกออกฝ่ายนั้นฝ่ายนี้ เพื่อเป็นขอบเป็นเขต ฝ่ายพระฝ่ายบ้าน ฝ่ายวัดฝ่ายชาวบ้าน การปฏิบัติแยกแยะภาคปฏิบัติต่างกัน หยาบละเอียดต่างกันเท่านั้น ทางพระท่านถือว่าเป็นฝ่ายละเอียด ปฏิบัติตามแบบของพระ มีการระมัดระวังรักษาดลอดเวลา คือพระของพระพุทธเจ้า มีการระมัดระวังรักษา เพราะฉะนั้นจึงต้องมีได้มีขอบมีเขต มีบ้านมีวัดมีพระมีฆราวาส ต่างกันเพราะความประพฤติไม่เหมือนกัน หน้าที่การงานของพระ กับหน้าที่การงานของฆราวาสไม่เหมือนกัน จึงแยกแยะอย่างนั้น

แต่เรื่องความดีงามก็ต้องการด้วยกัน ตามแต่ความสามารถของผู้ใดจะชวนชวนหาเองนะ เราพูดไปแล้วก็ไม่ลืมถึงด้านภาวนา การภาวนานี้เราอยู่ธรรมดานี้ก็ตามนะ เคยให้ทาน รักษาศีล ตามประเพณีของชาวพุทธเราก็ตาม แต่เมื่อได้ภาวนาลงไป ๆ แล้ว จิตปรากฏเป็นผลแปลกประหลาดขึ้นมา เพราะเราทำอยู่เป็นประจำต้องปรากฏวันหนึ่งแน่นอน ไม่ปรากฏไม่ได้เพราะทำอยู่ วันนี้ผิดไปพลาดไปวันนั้นถูกนิต

ถูกหน่อย ต่อไปก็ถูกไปเรื่อย ๆ นั่น ที่นี้เวลาธรรมได้เข้าสัมผัสใจแล้วมันจะกระตุ้นเตือนโดยหลักธรรมชาติเอง การให้ทานมันจะหนักแน่นเข้าไปในตัวเอง ความสนใจในทางบุญ ทางกุศล จะหนักแน่นเข้าไปเรื่อย การรักษาศีล การประพฤตินื้อประพฤติดัวทุกอย่าง จะเหนียวแน่นมั่นคงสู่ทางความดีงามไปเรื่อย ๆ นะ ถ้ามีการภาวนา

เพราะทางภายในนี้เป็นสำคัญมาก อะไรซัดอย่างนี้ภายในนี้มันจะเตือน เหมือนว่าเตือน มันหากเป็นความรู้สึกขึ้นมาในใจ ควรจะหักจะห้าม ควรจะเปิดทางหรือไม่เปิดทาง เหตุผลมาพร้อมกัน ๆ จากใจ เพราะหลักใหญ่ใจได้ปรากฏเป็นความแปลกประหลาดขึ้นมาแล้ว มีความซึ่งภายในใจเสมอ ยิ่งมีมากเท่าไรยิ่งฝังใจ อยู่ที่ไหนใจกับธรรมไม่พราวจากกันนะ

ไปที่ไหนก็เลยกลายเป็นมีธรรมในใจ ที่นี้เมื่อมีธรรมในใจ ใจจะแสดงออกอย่างไร ธรรมจะเป็นลักษณะที่ว่าเตือนกันอยู่ในตัว ๆ คนเราไม่ค่อยทำความชั่วแหละ ถ้าลงได้ภาวนาแล้วมันหากเป็นเองทุกคนนั่นแหละ พวกนักภาวนาก็เหมือนกัน ถ้าจิตใจได้ปรากฏผลขึ้นมาเรื่อย ๆ แล้วการภาวนาขยันเข้าไปเรื่อยอย่างนั้นนะ ขยันหมั่นเพียรหนักเข้า ๆ ผลของธรรมก็ยิ่งปรากฏขึ้นเรื่อย ทางความ پاکเพียรยังมีกำลังมากขึ้น ๆ นั่นละอำนาจของการภาวนาไม่ใช่เรื่องเล็กน้อยนะ

เป็นการส่งเสริมส่วนดีทางอื่น เช่น เราเคยให้ทานเป็นประจำนิสัยมันจะหนักแน่นเข้าไปในใจ ให้มีกำลังขึ้น ความสนใจก็มากขึ้น การอยากทำก็มากขึ้น ทุกอย่างมากขึ้นในทางที่ดี ศีลไม่เคยรักษามันก็ค่อยเป็นไปเอง เพราะการภาวนาเป็นหลักใหญ่เตือนให้ส่งเสริมทางทาน ทางศีลขึ้นไปในตัวเสร็จ เหมือนต้นไม้เมื่อบำรุงลำต้นของมันดีแล้ว กิ่ง ก้าน สาขา ดอก ใบ จะสวยงามไปตาม ๆ กันหมด ถ้าลำต้นเสียอย่างเดียวเท่านั้น กิ่ง ก้าน สาขา ดอก ใบ ก็เสียไปตาม ๆ กัน เพราะฉะนั้นจึงขึ้นอยู่กับต้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับกิ่งก้านนะ ขึ้นอยู่กับต้นของต้นไม้ นี้การสร้างความดีขึ้นอยู่กับใจ ใจมากขึ้นอยู่กับภาวนา นี้เรียกว่าปุ๋ยสำคัญตรงนี้นะ บำรุงลำต้นด้วยจิตตภาวนา ที่นี้จิตใจยิ้มแย้มแจ่มใสขึ้นมา ๆ ทุกสิ่งทุกอย่างที่แตกกระจายออกไปจากจิตใจในกิริยาอันดีงามทั้งหลายจะเพิ่มขึ้น ๆ สวยงามขึ้นเรื่อย ๆ นั่นต่างกันอย่างนั้นนะ

พุทธศาสนาเราเป็นหลักใหญ่ที่สุดคือการภาวนา จะทรงไว้ซึ่งความดีทั้งหลายอย่างมากมายทีเดียว ถึงไม่ได้ถึงความพ้นทุกข์ก็ทรงไว้ซึ่งความดีทั้งหลาย ผิดกับคนที่ไม่ได้ภาวนาอยู่มากทีเดียว เพราะฉะนั้นการภาวนาจึงสำคัญ อย่างพระท่านอยู่ในป่าในเขาแล้วมีครูมีอาจารย์คอยแนะนำสั่งสอน จิตใจจดจ่ออยู่กับครูกับอาจารย์ ผิดพลาด

ประการใด และครูอาจารย์นั้นเป็นเหมือนแม่เหล็ก เป็นเครื่องดึงดูดบรรดาลูกศิษย์ลูกหาทั้งหลายมาน้อย หากเป็นเองนะ ครูบาอาจารย์อยู่ที่ไหนความอบอุ่นมีในหัวใจของพระทั้งหลาย จะไปอยู่ที่ใกล้ที่ไกลไปภาวนายังไง ความอบอุ่นถึงกัน ๆ เพราะคำว่าธรรม ไม่มีใกล้มีไกล ถึงกันหมด

เวลาไปภาวนาเป็นยังไงขึ้นมา มาเล่าถวายท่านฟัง เพื่อท่านจะได้แนะนำทางผิดถูก ชั่ว ดี พอท่านแนะนำแล้ว ได้อุบายปับแล้วเกิดกำลังขึ้นอีก กำลังใจ ไปเร่งภาวนาอยู่ที่ไหนจิตใจอยู่กับตัวเอง และอยู่กับครูอาจารย์ ครูอาจารย์นี้มันวิ่งถึงตลอดแหละ มันซึมซาบถึงกันตลอด พอพูดอย่างนี้แล้วเราก้ยังระลึกได้ เวลาเรามาหาพ่อแม่ครูอาจารย์ มากกราบเรียนท่านตามความจริงที่เราเป็น แล้วมันเป็นยังไงเวลามาอยู่กับครูบาอาจารย์นี้ กลางคืนเวลานั่งภาวนา เวลาหลับเวลานอนก็ไม่ค่อยได้ปรากฏองค์พ่อแม่ครูบาอาจารย์มาตักมาเตือนแบบนั้นแบบนี้ หรือมาเห็นรูปร่างกลางตัวอะไรอย่างนี้ไม่ค่อยเห็น เวลามาอยู่กับท่านบอกอย่างนั้นนะ มันก็มีแต่ความอบอุ่นอย่างเดียวไปเลย เวลาภาวนาไปแล้วมันก็ไม่เห็นรูปเห็นร่าง นอนหลับไปมันก็ไม่ฝันเห็นครูบาอาจารย์มาแนะนำสั่งสอน

แต่เวลาจากครูบาอาจารย์ไปแล้วทำไมเรื่องเหล่านี้มันถึงเป็นเอาทุกคืน ก็เรามันเป็นจริง ๆ มันไม่อยากพูดเลยว่าเว้นคืนนั้นเว้นคืนนี้ ไม่อยากพูดนะ มันเกี่ยวโยงกันอยู่ตลอดเลย หลังตบปับนี้มาแล้ว มีแล้วมีเรื่องอะไร ๆ ขึ้นมา ไม่ทราบว่ามีฝันไม่ฝัน ฟังเอาที่แล้วก็แล้วกัน เป็นอย่างนั้นนะ ออกจากท่านไป วันไหนก็วันนั้นเป็นประจำอยู่อย่างนี้ เวลามาอยู่ที่นี้ก็ไม่เห็นปรากฏอย่างนั้นเราว่าอย่างนั้นนะ (มันเป็นอะไร) โอ๊ยก็มาอยู่กับ ถ้าพูดภาษาของเราก้คือว่า ก็มาอยู่กับต้นลำแล้วมันยังจะเป็นบ้ำอยู่อีก เอาไปฆ่าทิ้งเสียก็อย่างนั้นนะ ต้นลำก็คือท่านเอง มาอยู่กับท่าน แต่ท่านก็พูดสวยงามดีมากนะ พูดให้กำลังใจ พูดปลอบโยนดี

(เออ อยู่กับครูบาอาจารย์แล้วมันก็ร่มเย็นเป็นสุข มันไม่เหมือนเราไปอยู่คนเดียว อยู่คนเดียวเรามันเปลี่ยว) ท่านก็หาอุบายพูดไปอย่างนั้น (มันก็ต้องระลึกถึงครูบาอาจารย์) ท่านว่า แต่เราจำไม่ค่อยได้ละอันนี้นะ หากจำได้แต่ท่านพูดปลอบโยนดี มาก นี่ตามนิสัยของเราเป็นอย่างนั้น พอออกจากท่านไปแล้วไม่ว่าหลับตาสีมตา มันหากเป็นของมันเอง ส่วนมากเป็นกลางคืน มีเรื่องมีราวเกี่ยวกับท่านอยู่ตลอดนะ มีอยู่ตลอด เอ้.เป็นยังไงเป็นอย่างนี้ นี่ละที่ได้มาเล่าถวายท่าน นี่คือการอบอุ่นภายในจิตใจ ไปอยู่กับท่านจิตใจก็เป็นอย่างหนึ่ง ออกจากท่านไปมันก็เป็นอย่างนี้ ที่นี้มีครูบาอาจารย์

ที่เป็นหลักเป็นเกณฑ์เป็นเครื่องตั้งดูได้เป็นอย่างดีแล้ว ลูกศิษย์ลูกหาก็ดีมีท่าภายในใจ ปฏิบัติตัวเองก็ปฏิบัติโดยถือครูบาอาจารย์เป็นหลักใจไว้เป็นประจำ จิตก็จะดีมีท่าทางธรรมไปเรื่อย ๆ

เพราะฉะนั้นพระกรรมฐานจึงไม่ปราศจากครูบาอาจารย์ อยู่ที่ไหนมักมีครูบาอาจารย์เสมอ เข้าออก ๆ อยู่เรื่อย ๆ ไปมาหาสู่อยู่เสมอ เกี่ยวกับเรื่องอรรถเรื่องธรรมการแนะนำสั่งสอนนี้สำคัญมากทีเดียว ถ้าสอนไม่ถูกไม่ได้นะ ยิ่งสอนถูกเท่าไรมันยิ่งเพิ่มกำลังใจเข้าไป นี่ก็มาระลึกถึงพ่อแม่ครูจารย์มัน ท่านใส่เรานี้เปรี้ยงที่ไรนี่เหมือนว่าอะไรที่มันพัวพันอยู่กับเราจนหนักอึ้งนี้ขาดสะบั้นไปเลย พอท่านเปรี้ยงมาที่ไรเป็นอย่างนั้น ท่านสอนเราที่ไหนไม่เคยสอนธรรมตาแหละ ท่านจะใส่เปรี้ยงทันทีเลย เหมือนกับว่าอันนี้หลุดพรวดลงไปเลย ขาด เป็นอย่างนั้นนะ เราจึงได้เทิดทูนสุดหัวใจ การสอนนี้ถูกต้องแม่นยำไม่มีเคลื่อนคลาดเลยคือพ่อแม่ครูจารย์มัน เราไม่ลืม มีแต่จุดสำคัญ ๆ ที่ท่านใส่เปรี้ยงที่ไรนี้ขาดสะบั้นไปเลยทุกที

นี้แหละได้ครูอาจารย์ที่ดีมันเป็นกำลังใจมากทีเดียว พระกรรมฐานท่านเที่ยวอยู่ในป่าในเขาท่านอุตสาหะพยายามของท่าน นี่ยังดีถึงจะห่างเหินจากครูบาอาจารย์บ้างก็ยังดีที่มีความตั้งอกตั้งใจใฝ่ธรรม ปรารถนาและอิริยาบถของตนอยู่เสมอนี้ ก็มีวันที่จะตัดดวงเอามรรคเอาผลไปเรื่อย ๆ ถึงซำก็ได้ไม่เสียไปโดยถ่ายเดียว ดังที่ผู้ไม่เคยสนใจกับอรรถกับธรรม มีมากอันนี้ แม้แต่พระเราก็มีมากทีเดียว บวชมาไม่สนใจกับจิตใจตัวเอง จิตใจคิดอะไรไม่เคยมองดู เห็นแต่เดินตามโลกตามสงสาร มันก็กลายเป็นเรื่องกิเลสเรื่องสกปรกไปหมดในตัวของเราจิตใจของพระ แล้วบริเวณที่อยู่ที่อยู่อาศัยเป็นเรื่องเลวร้ายไปหมด เพราะอยู่ที่ใจพาให้เลวร้าย ถ้าใจดีอยู่ที่ไหนก็ดีหมด

ทุกวันนี้ก็ได้อาศัยเราพูดจริง ๆ อย่างนี้ ในวงพระกรรมฐานนั้นแหละ ท่านผู้ที่จะได้อรรถได้ธรรมมาแจกจ่ายประชาชน หลังจากท่านได้ผลประโยชน์พอสมควรแก่องค์ท่านแล้ว แนะนำสั่งสอนก็เป็นที่ยอมรับใจดีใจ ถ้าไม่มีนี้แล้วจะหมดนะ ศาสนาในคัมภีร์ไม่อด เต็มอยู่อย่างนั้นแต่ไม่มีใครสนใจปฏิบัติ นอกจากวิ่งตามกิเลสไม่มีวันมีคืนเท่านั้น เต็มบ้านเต็มเมืองเต็มพระเต็มเณรเรา จึงไม่ปรากฏอรรถธรรมมาโชว์กันบ้างซิ มีแต่เรื่องกิเลสเรื่องลามกจกเปรตมาโชว์กัน อยู่ที่ไหนโชว์แต่เรื่องกิเลสมันน่าเอือมระอาเนะ เรื่องอรรถเรื่องธรรมไม่ได้มาโชว์กันบ้างเลย

ฝ่ายปฏิบัติกรรมฐานท่านมีนะ ผิดกันกับพวกเรามาก เข้าหากันสนทนาธรรมะล้วน ๆ ท่านไม่มีโลกสงสารเข้ามาเจือปนเลย ไปที่นั่นภาวนาเป็นอย่างนั้น ๆ ๆ นั่น

องค์นี้ไปอยู่ที่นั่น ภาวนาเป็นอย่างนั้น ๆ แล้วเวลามาเล่าสู่กันฟังมีแต่เรื่องอรรถเรื่องธรรมซึ่งดีต่อดิบบกกันแล้วมันก็ดีเพิ่มขึ้นซิ ก็เป็นกำลังใจทั้งสองฝ่าย เป็นกำลังใจไปเรื่อย ๆ

ท่านอยู่ในป่าท่านไม่ได้คุยเรื่องโลกเรื่องสงสาร ท่านคุยแต่เรื่องอรรถเรื่องธรรม ถึงเวลาท่านเข้าที่ของท่าน วัดนี้เหมือนไม่มีคน เจียบเลย ต่างองค์ต่างทำหน้าที่ของตัวเอง เช่น อย่างวัดภูวี่นี่ก็ พอตกค่าหัวหน้าจะพามาแหละ มาที่กุฏิ ๒ ชั้นนั้น เรียกว่า ศาลาก็ถูก มาแล้วก็เอาเทปมาเปิด ต่างองค์ต่างนั่งฟัง เท่ากับฟังเสียงครูอาจารย์แนะนำ สั่งสอนเวลานั้น ประชุมฟังธรรม นั่งสมาธิภาวนาไปในตัว ฟังอรรถฟังธรรมกล่อมใจลงไปเรื่อย ๆ จิตใจก็สงบเย็น

หลังจากการฟังเทศน์ ซึ่งเทศน์แต่ละครั้งนี้ไม่ต่ำกว่า ๑ ม้วน เรียกว่า ๑ ชั่วโมง พอหลังจากเทศน์แล้ว องค์ที่จะไปก็ได้ไม่ไปก็อยู่ที่นั่น องค์ไหนจะอยู่ที่นั่นท่านก็นั่งภาวนาต่อไปเรื่อย การลุกไม่กำหนด แล้วแต่ใครจะไปหรือไม่ไปเมื่อไรได้ เวลา มาฟังพร้อมกัน เช่นอย่างภูวี่นี่ก็ท่านอุทัยเล่าให้ฟังเอง ส่วนมากเทปก็เป็นเทปของเรานั้นแหละ และครูบาอาจารย์ทั้งหลาย แต่มากต่อมากก็คือเทปของเรา ฟังเป็นประจำอยู่อย่างนั้นทุกคืน ๆ เลย พอฟังนั้นก็ก็นั่งสมาธิภาวนาฟังธรรม เสียงของเทปก็เท่ากับเสียงของครูอาจารย์สอน จิตใจก็ดื่มด่ำ พอหลังจากนั้นแล้วก็นั่งภาวนาต่อไป ใครอยากลุกเมื่อไรก็ลุกได้ ไปประกอบความเพียรในสถานที่ของตน ๆ ท่านปฏิบัติอย่างนั้นจิตใจก็สงบเย็น

นี่ละการชวนชวหาศีลหาธรรม ย่อมได้ศีลได้ธรรมได้คุณงามความดีเข้ามาครองใจ การวิ่งเดินไปตามกิเลสตัณหาก็ได้แต่เรื่องของกิเลสตัณหา อันเป็นพินเป็นไฟมาเผาไหม้ตัวเองนั้นแหละ มันต่างกัน เพราะดีมีประจำโลก ชั่วมีประจำโลกมาแต่กาลไหน ๆ ใครกระดิกไปทางไหนหมุนไปทางใด ทางชั่วมักเจอชั้ว ทางดีก็เจอดีเหมือนกัน คำว่าดีชั่วไม่มีนี่มันเป็นคนหมดค่าหมดราคาพูด คนว่าบาปบุญไม่มีคือคนหมดราคาพูด นรก สวรรค์ไม่มี คนหมดค่าหมดราคายังเหลือแต่ลมหายใจฝอด ๆ เท่านั้นแหละ มาพูดเป่าหัวโลก หัวสมองของโลกให้มืดไปตาม ๆ กัน ผู้ที่ท่านเป็นอรรถเป็นธรรม ท่านจะไม่พูดอย่างนั้นได้เลย ฟังชิวาพูดไม่ได้เลย เพราะสิ่งเหล่าประกาศก้องมาก็กัปกี้กัลป์ แล้วทำไมไอ้คนหมดราคาจะมาลบล้างแต่คนเดียวในสภาวะธรรมทั้งหลายที่มีมาตั้งกัปตั้งกัลป์ให้สูญหายไป มันเป็นไปได้นอกจากชายตัวเอง ทำลายตัวเองไปโดยลำดับเท่านั้น อย่างอื่นไม่มี

เพราะดีกับชั่ว บุญ บาป มีมาแต่กาลไหน ๆ ผู้มาสอนพระพุทธเจ้าท่านก็สอนสิ่งที่มีอยู่ ท่านไม่ได้อุทริเอาธรรมไม่มีมาสอนนะ ท่านเอาธรรมมาสอน ธรรมนั้นมีอยู่แล้ว ท่านไปค้นพบของมีอยู่แล้ว นำมาสั่งสอนโลก เหมือนเราไปค้นดูแร่ธาตุต่าง ๆ ที่อยู่ใต้ดินซึ่งเหยียบไปเหยียบมานั้น คนโง่เหยียบไปเหยียบมา คนฉลาดค่อยเหยียบขุดค้นแร่ธาตุต่าง ๆ ขึ้นมาทำประโยชน์ได้มากมายดังเราเห็นนี้แหละ เป็นยังไง สิ่งเหล่านั้นก็เป็นประโยชน์ขึ้นมา ธรรมก็ถูกเหยียบย่ำทำลายด้วยความสกปรกของกิเลสทั้งหลาย เวลาผู้ตรัสรู้ก็รู้ธรรมที่มีอยู่แล้วนั้นแล แล้วนำธรรมนั้นมาสั่งสอนโลก โลกจะได้ประพฤติปฏิบัติตาม ว่าบาปว่าบุญก็มีอยู่แล้ว เอาอันนั้นมาสอนโลก นรก สวรรค์มีมาก็มีก็กลับใครจะไปปลงล้างได้ที่ไหนไม่มีทาง

พระพุทธเจ้าพระองค์ใดตรัสรู้ไม่เคยมาลบสวรรค์ ลบนรกอเวจีได้เลย ไม่มีใครลบได้ ก็เพราะธรรมชาตินี้เป็นอฐานะ ไม่สามารถที่จะทำให้เป็นอย่างอื่นอย่างใดได้แล้ว นอกจากเราจะหลบลีกปลีกตัวไปตามสิ่งที่มีอยู่ ที่ละไม่ได้หรือลบไม่ได้นั่นเอง เช่น บาปถ้าทำลงไปแล้วจะลงนรก นรกทำลายไม่ได้ เราต้องทำลายความชั่วที่อยู่ในตัวของเรา อย่าทำบาปถ้าไม่อยากตกนรกอย่าทำ ต้นเหตุอยู่ตรงนี้ ถ้าลงทำบาปแล้วจะบอกว่านรกไม่มีเท่าไรก็มีแต่คำพูดลมปากเฉย ๆ ตูมเลย นั่น เป็นอย่างนั้น

บุญมี หรือบาป บุญไม่มี มีแต่เรื่องคนหมดราค้าราคาแล้วทั้งนั้นมาพูดหลอกโลก โลกที่มีสาระอยู่เขาไม่ฟัง พระพุทธเจ้าเป็นมหาสารถะมาสั่งสอนธรรมแก่โลก แล้วทำไมจะไปสอนผิดพลาดไปได้ ไม่มี แล้วผู้ปฏิบัติธรรมตามพระพุทธเจ้าก็ต้องได้รับคุณงามความดีตลอดไปอย่างนี้ ให้เป็นอย่างอื่นไม่ได้ เรื่องที่จะมาลบบาปลบบุญ ลบนรก สวรรค์ว่าไม่มีอย่างนี้ มันมีแต่ลมปาก อันนี้มีมาดั้งเดิม แม้พระพุทธเจ้าทุกพระองค์มาตรัสรู้ ลบไม่ได้ทั้งนั้น ทั้ง บาป บุญ นรก สวรรค์ พรหมโลก นิพพานไม่มีพระองค์ใดลบได้จึงสอนสัตว์โลกที่อยู่ในวิสัยที่จะเป็นไปได้ ส่วนการลบสิ่งเหล่านั้น ๆ มันไม่ใช่วิสัยแล้วลบไม่ได้ พระพุทธเจ้าก็ลบไม่ได้ จึงสอนที่อยู่ในวิสัยคือเช่นนรก มีนรกเป็นที่ทราบสัตว์ สัตว์ทำอะไรถึงตกนรก นั้น ก็ทำบาป ก็สอนสัตว์ทั้งหลายอย่าทำบาป ทำบาปอย่างนั้น ๆ จะเป็นอย่างนั้น

นี่ท่านสอนอันนี้ที่อยู่ในวิสัยสอนได้ ให้ทำบุญอย่างนี้แล้วจะไปสวรรค์ ไปนิพพานถึงนิพพานได้ สอนวิธีการที่จะไปลบสิ่งเหล่านั้นไม่มีทาง ท่านจึงไม่ลบทั้งสอง มีแต่สอนวิธีหลบลีก วิธีอุทิศสัพพชยาพยายามที่จะให้เข้าถึงในทางที่ดี สอนให้ละเว้นในสิ่งชั่วเท่านั้น อย่างอื่นไม่ว่าพระพุทธเจ้าพระองค์ใดสอนไม่ได้ สอนแบบเดียวกันหมด นี้

ละพระพุทธรูปเจ้าทุกพระองค์ยังลบ บาบ บุญ นรก สวรรค์ไม่ได้แล้ว สัตว์ตัวไหนที่มัน วิเศษวิโสกว่าพระพุทธรูปเจ้าที่ว่าจะมาปฏิเสธรหรือลบบาป บุญ นรก สวรรค์ไม่มี มันเลว ขนาดไหนคนประเภทนั้น นี่จะให้พากันจำเอานะ

ให้พยายามปฏิบัติตามที่พระองค์ทรงสอนไว้แล้วอย่างไร จะค่อยได้คุณงาม ความดี เฉพาะเรื่องการภาวนาควรจะได้รับการอบรมเสมอพวกชาวพุทธเรา ที่จิตใจไม่ แสดงความแปลกประหลาดอัศจรรย์ขึ้นมา ก็เพราะสิ่งเลวร้ายปกปิดกำบังมันไว้ตลอด การภาวนาเพื่อสงบระงับสิ่งเหล่านี้ หรือเบิกหรือเพิกถอนสิ่งเหล่านี้ ออก ให้เบาบางไป จิตใจจะค่อยมีความสว่างงามขึ้นมา ด้วยการภาวนา

ที่นี่เมื่อเวลาจิตใจมีความสว่างงามหรือสงบเย็นขึ้นมา เราจะเห็นความแปลก ประหลาดอยู่ที่ใจ เราอย่าไปหา ดิน ฟ้า อากาศ สามแดนโลก ไปหาความแปลก ประหลาดอัศจรรย์ที่ไหนไม่เจอ แต่ถ้าหาที่ใจด้วยจิตตภาวนาตามแนวทางที่พระองค์ ทรงสั่งสอนไว้แล้วนี่เจอ ไม่มากก็น้อยเจอ เจอจนกระทั่งจิ้ง ๆ เลย หลุดพ้นจากกิเลส โดยประการทั้งปวงจากภาวนา ไม่เป็นอื่น ให้พากันอุตสาหะพยายามเอา

ศาสนาขอให้มหัศจรรย์ภาวนาประจำตน ๆ บ้างนะ ถ้าไม่มีประจำตนแล้วเหมือนไม่ มีชื่อมีแปะ ไม่มีหลักมีเกณฑ์ ต่างคนต่างเดินไป ถ้าถามก็ว่าถือศาสนาพุทธ ที่นี่ศาสนา พุทธเราก็ไปแปรสภาพพุทธศาสนาที่เป็นของเลิศเลอ ให้กลายเป็นของเลวไปตามกิเลส เสีย กิเลสอยู่ที่ใจของเรา เวลาแสดงออกไปก็ไปทำลายศาสนานั้นละ ก็ไม่ได้เกิด ประโยชน์อะไร จึงต้องให้พยายามเอาให้ดีนะ

การเทศน์ต้องขอภัยจากพี่น้องทั้งหลาย พุดไปหลงลืมไปนะ ไม่เหมือนแต่ ก่อน เรื่องจิตตภาวนาเราจะหาความเลิศเลอจะได้จุดนี้ละ ความเลวร้ายที่สุดก็เหมือน กันจะไปหาที่ไหนไม่เจอ สามแดนโลกธาตุไม่ใช่สถานที่อยู่แห่งความเลวร้ายทั้งหลาย และไม่ใช่สถานที่อยู่แห่งความดีเลิศและเลิศเลอทั้งหลาย นอกจากใจดวงเดียว ทั้งสอง อย่างนี้อยู่ที่ใจ ใจเป็นผู้รับทราบ ใจเป็นผู้สัมผัส ใจเป็นผู้เคลื่อนไหวที่จะไปสั่งสมสิ่งดี ชั่วทั้งหลายขึ้นมาเผาตัวเอง และส่งเสริมตัวเองมีใจนี้เท่านั้น เวลาเรามองไปแล้วมารวม ที่ใจหมดเป็นผลอันดีงาม ดังพระพุทธรูปเจ้า พระสาวกทั้งหลาย ท่านไม่หาความสุขที่ไหน อีกแล้ว เรียกว่าไม่มีความสุขในแดนใดที่จะเหนือความสุขแห่งใจที่บริสุทธิ์ ใจเป็นธรรม ล้วน ๆ นี่เลิศเลออยู่ตรงนี้ เรื่องหาความทุกข์ก็เหมือนกัน ก็อยู่ที่นี้ ผู้สร้างทุกข์ มากเท่าไรก็มารวมให้เราแบกหาม ให้ผู้ทำละแบกหามอยู่ที่นั่น ความทุกข์ก็ดีความสุขก็ ดี จึงมีอยู่ที่ใจแห่งเดียว

จำให้ตีคำนี้นะ ไม่มีที่อื่นที่ใด อย่าพากันไปตีตีค้นหา ให้ดูใจตัวเอง ตัวนี้ตัว
สำคัญมาก ผิดคือใจดวงนี้พาผิด ถูกคือใจดวงนี้พาถูก เมื่อถูกแล้วให้ก้าวเดินให้ดี
นะ เหาละวันนี้พูดเพียงเท่านั้น

อ่านและฟังพระธรรมเทศนาของหลวงตาวันต่อวัน ได้ที่
www.Luangta.or.th or www.Luangta.com